

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Налапія Віктора Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини першої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII та окремих приписів підпункту 4 пункту 6 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI

м. Київ
27 серпня 2020 року
№ 183-2(II)/2020

Справа № 3-148/2020(368/20)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича – доповідача,
Лемака Василя Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Налапія Віктора Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини першої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст. 12) та окремих приписів підпункту 4 пункту 6 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 12–13, ст. 82).

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Налапій Віктор Васильович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) повторно – у розумінні припису абзацу другого частини третьої статті 57 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/368 від 27 липня 2020 року) визнати такими, що не відповідають Конституції України, приписи частини першої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (далі – Закон № 1697–VII) та окремі приписи підпункту 4 пункту 6 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI (далі – Закон № 3668–VI), згідно з якими, як зазначає Заявник, „збільшено стаж роботи, який дає право на пенсійне забезпечення за вислугу років прокурорів та слідчих прокуратури“.

У конституційній скарзі порушено питання про визнання неконституційною частини першої статті 86 Закону № 1697–VII у цілому, проте фактично Заявник оспорує приписи абзаців першого, восьмого частини першої статті 86 Закону № 1697–VII, відповідно до яких: „Прокурори мають право на пенсійне забезпечення за вислугу років незалежно від віку за наявності на день звернення вислуги років не менше: <...> з 1 жовтня 2016 року по 30 вересня 2017 року – 23 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 13 років“.

Заявник також просить визнати таким, що не відповідає Конституції України, підпункт 4 пункту 6 розділу II Закону № 3668–VI в цілому, проте зі змісту конституційної скарги випливає, що в ній порушено питання про визнання неконституційними приписів абзаців першого, другого, третього та

десятого підпункту 4 пункту 6 розділу II Закону № 3668–VI, якими до набрання чинності Законом № 1697–VII було передбачено:

«у статті 50¹ Закону України „Про прокуратуру“ <...>:

частину першу замінити двома частинами такого змісту:

„Прокурори і слідчі мають право на пенсійне забезпечення за вислугу років незалежно від віку за наявності на день звернення вислуги років не менше:

<...>

з 1 жовтня 2016 року по 30 вересня 2017 року – 23 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 13 років;“».

На думку Заявника, приписи Закону № 1697–VII, Закону № 3668–VI, які він оспорує, не відповідають приписам статті 1, частини другої статті 3, статті 6, частини другої статті 8, частини другої статті 19, статті 21, частин другої, третьої статті 22, статті 24, частини першої статті 46, частини першої статті 58, пункту 14 частини першої статті 92, частини другої статті 131¹ Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає таке.

Заявник із 25 вересня 2001 року по 14 грудня 2015 року працював в органах прокуратури. На час його звільнення з органів прокуратури стаж роботи за вислугою років становив 21 рік 10 місяців 20 днів.

У жовтні 2016 року Заявник звернувся до Овруцького об'єднаного управління Пенсійного фонду України в Житомирській області (далі – Управління) із заявою про призначення йому пенсії за вислугу років на підставі статті 50¹ Закону України „Про прокуратуру“ від 5 листопада 1991 року № 1789–XII (далі – Закон № 1789–XII) в редакції до внесення змін Законом № 3668–VI, у задоволенні якої йому було відмовлено.

2.1. Заявник звернувся до Овруцького районного суду Житомирської області з адміністративним позовом до Управління, у якому просив «визнати дії та рішення суб'єкта владних повноважень <...> про відмову в призначенні йому пенсії за вислугу років згідно ст. 50-1 Закону України „Про прокуратуру“ протиправними та зобов'язати відповідача здійснити йому призначення пенсії за вислугу років з 11.10.2016 згідно ст. 50-1 Закону України „Про прокуратуру“, виходячи із розрахунку 88% від суми місячного (чинного) заробітку, обчисленого за останні 60 календарних місяців роботи».

Овруцький районний суд Житомирської області постановою від 29 листопада 2016 року у задоволенні адміністративного позову Заявника до Управління відмовив за безпідставністю.

2.2. Житомирський апеляційний адміністративний суд ухвалою від 24 січня 2017 року апеляційну скаргу Заявника залишив без задоволення, а постанову Овруцького районного суду Житомирської області від 29 листопада 2016 року – без змін.

2.3. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду постановою від 29 серпня 2018 року касаційну скаргу Заявника залишив без задоволення, а рішення судів першої та апеляційної інстанцій – без змін.

Суд касаційної інстанції зазначив, зокрема, таке:

«З 15.07.2015 р. стаття 50-1 Закону України „Про прокуратуру“ від 05.11.1991 р. № 1789–XII щодо права на пенсійне забезпечення за вислугу років втратила чинність, у зв'язку із набранням чинності нового Закону України „Про прокуратуру“ від 14.10.2014 р. № 1697–VII <...>.

Суди дійшли висновку про те, що на час звернення позивача із заявою про призначення пенсії спірні правовідносини було врегульовано нормами Закону № 1697–VII. <...> судами встановлено, що станом на 11.10.2016 р. вислуга років позивача складала менше 23 років та відповідно була

недостатньою для призначення пенсії на підставі ст. 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14.10.2014 № 1697–VII.

<...> у період дії ст. 50-1 Закону України „Про прокуратуру“ № 1789–XII у редакції від 26.07.2001 р. позивач не набув права на призначення пенсії за вислугу років, у зв'язку з чим при прийнятті Закону України „Про прокуратуру“ № 1697–VII не відбулося звуження змісту та обсягу існуючих прав позивача».

3. Заявник стверджує, що „Верховна Рада України, приймаючи Закони України <...> № 3668–VI і <...> № 1697–VII, порушила принципи верховенства права та правової визначеності, а також допустила звуження змісту й обсягу існуючих прав і свобод осіб шляхом скасування та обмеження наданих державою соціальних прав, гарантій, пільг, компенсацій“.

Звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод, на думку Заявника, відбулось внаслідок запровадження приписами Закону № 3668–VI та Закону № 1697–VII, які він оспорує, „поетапн[ого] підвищення на 5 років стажу роботи в органах прокуратури для виходу на пенсію на пільгових умовах з урахуванням відповідного стажу роботи та на пенсію за вислугу років“.

Обґрунтовуючи свою позицію, Заявник посилається на Конституцію України, приписи Закону № 1789–XII, рішення Конституційного Суду України, Доповідь про правовладдя, схвалену Європейською Комісією „За демократію через право“ (Венеційська Комісія) (CDL-AD(2011)003rev), практику Європейського суду з прав людини.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

4.1. Заявник просить перевірити на відповідність Конституції України окремі приписи підпункту 4 пункту 6 розділу II Закону № 3668–VI, проте аналіз

остаточного судового рішення – постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 29 серпня 2018 року – свідчить, що при його ухваленні суд не застосував приписів підпункту 4 пункту 6 розділу II Закону № 3668–VI. Отже, в цій частині конституційної скарги Заявник не дотримав вимог частини першої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

До того ж підпункт 4 пункту 6 розділу II Закону № 3668–VI відповідно до Закону № 1697–VII втратив чинність, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині конституційної скарги згідно з пунктом 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

4.2. Остаточне судове рішення у справі Заявника набрало законної сили 29 серпня 2018 року. Заявник звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою вперше 8 липня 2020 року, повторно – 23 липня 2020 року, тобто поза межами строку, встановленого для подання конституційної скарги, що свідчить про недотримання вимог пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

4.3. Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 4, 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Налапія Віктора Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини першої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII та окремих приписів підпункту 4 пункту 6 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI на підставі пунктів 4, 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**